

บทที่ ๕

หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ

๕.๑ เจตนารมณ์

ปัญหาข้อพิพาทระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐ ปัญหาการทับซ้อนกันของแนวเขตที่ดิน ปัญหาความเลื่อมล้ำในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ล้วนเกิดจากแนวเขตที่ดินของรัฐไม่ชัดเจนแผนที่ของหน่วยงานอยู่บนมาตราส่วนต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาความขัดแย้งเรื่อง การบุกรุกและครอบครองที่ดินของรัฐสามารถคลี่คลายลง การปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐบนพื้นฐานการประสานการทำงานแบบบูรณาการของทุกหน่วยงานบนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการเพื่อช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตที่ดินของรัฐ ลดความเลื่อมล้ำ และคืนความชอบธรรมให้กับประชาชน

เจตนารมณ์ของการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ เพื่อให้ได้เส้นแสดงแนวเขตที่ดินของรัฐ หรือที่เรียกว่า เส้น One Map ซึ่งแสดงอาณาเขตที่ดินของรัฐ ครอบคลุมที่ดินของทุกหน่วยงานรัฐบนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ ทั้งนี้ เส้น One Map จะเกิดจากการปรับปรุงแนวเขตที่ประกาศตามกฎหมาย แนวเขตจริง และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศตามห้วงเวลา รวมทั้งสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่จากการสำรวจในภาคสนามเพิ่มเติมตามความจำเป็น เพื่อความถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยแนวเขตทั้งหมดจะต้องต่อกันสนิท ไม่ทับซ้อนหรือมีช่องว่าง

๕.๒ กรอบแนวคิดในการกำหนดหลักเกณฑ์

เพื่อให้การปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐในระดับจังหวัดเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว โดยให้นำข้อมูลพื้นที่สภาพป่าที่ปรากฏในอดีตและยังไม่มีแนวเขตที่กฎหมายประกาศกำหนดไว้ ตามขอบเขตสภาพป่าในอดีตบนภาพถ่ายทางอากาศโครงการ WWS (World Wide Survey) มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐๐ - ๖๐๐๐๐ ที่บินถ่ายไว้เมื่อช่วงปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ - ๒๔๙๙ มาพิจารณาควบคู่กับแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐๐ ชุด L๗๐๘ สำหรับเป็นข้อมูลอ้างอิงเพื่อค้นหาพื้นที่ป่าไม้ที่ไม่มีสภาพการเข้าใช้ประโยชน์ ในส่วนของแนวเขตที่ดินของรัฐที่มีแผนที่แนบท้าย คณะอนุกรรมการเทคนิคการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ ได้จัดทำหลักเกณฑ์ในการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการขึ้น โดยอาศัยหลักกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี บันทึกข้อตกลงและหลักวิชาการในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว ดังนี้

๑. ลำดับศักดิ์ของกฎหมายในระบบกฎหมายไทยแบ่งระดับศักดิ์ตามลำดับ เช่น รัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่น ส่วนมติคณะรัฐมนตรีมีใช้กฎหมาย แต่มีสถานะเป็น กฎ เป็นคำสั่งทางปกครอง หรือเป็นนโยบาย แล้วแต่กรณี

๒. การบังคับใช้กฎหมายก่อนหรือหลัง กรณีกฎหมายที่มีศักดิ์เท่ากัน แนวเขตที่ดินที่มีผลบังคับใช้จากกฎหมายที่ออกก่อนจะถูกให้ความสำคัญกว่าแนวเขตที่ดินที่มีผลบังคับใช้จากกฎหมายที่ออกภายหลัง

๓. เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ใช้ลักษณะภูมิประเทศสำคัญ เป็นข้อมูลอ้างอิง เช่น ภูเขา แม่น้ำ คูคลอง หนองบึง อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

๔. หากมีข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อตกลง ที่อาจขัดหรือแย้ง ให้ยึดกรอบหลักการข้างต้น เป็นพื้นฐานสำคัญในการปรับปรุงเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐ

๕. แนวเขตที่ดินของรัฐที่ได้ปรับปรุงแล้ว จะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายให้ถูกต้องต่อไป

๕.๓ หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ

คณะกรรมการเทคนิคการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ได้จัดทำหลักเกณฑ์ในการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวฯ คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รายละเอียดในแต่ละหลักเกณฑ์ มีดังนี้

หลักเกณฑ์ที่ ๑ : ป่าสงวนแห่งชาติทับซ้อนกับป่าไม้ถาวร

ป่าสงวนแห่งชาติอยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามขอบเขตในแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีทั้งหมด ๑,๒๒๑ ป่า ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี กำหนดเป็นป่าไม้ถาวรโดยมติคณะรัฐมนตรี กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ในการนำเสนอคณะรัฐมนตรี มีทั้งหมด ๑,๐๔๔ ป่า

พิจารณาดังนี้

๑.๑ ป่าไม้ถาวรที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติให้ใช้แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการประกาศตามกฎหมายเป็นหลัก

คำอธิบาย กรณีหลักเกณฑ์ที่ ๑.๑ มีการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงไว้แล้ว คณะรัฐมนตรีจึงมีมติกำหนดป่าไม้ถาวรจำนวน ๑๕๖ ป่า (ตามภาคผนวกหลักเกณฑ์ ที่ ๑.๑) ให้เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการประกาศตามกฎหมาย ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๑.๒ ป่าสงวนแห่งชาติที่มีวัตถุประสงค์ประกาศตามแนวเขตป่าไม้ถาวรทั้งแปลงให้ใช้แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการประกาศตามกฎหมายเป็นหลัก

คำอธิบาย เป็นกรณีกรมป่าไม้เร่งรัดกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น จึงได้นำป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าไม้ส่งมอบให้กรมป่าไม้ดำเนินการสงวนต่อไป กรมป่าไม้จึงได้นำป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ไปกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยไม่มีการรังวัด จำนวน ๑๑๕ ป่า (ตามภาคผนวกหลักเกณฑ์ที่ ๑.๒) ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๑.๓ ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีและป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่มีวัตถุประสงค์ให้ใช้แนวเขตเดียวกัน ให้ใช้แนวเขตตามพื้นที่ป่านั้นๆ

คำอธิบาย ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่นอกเหนือบัญชี (ตามภาคผนวกหลักเกณฑ์ที่ ๑.๑ และ ๑.๒) ทับซ้อนกับป่าสงวนแห่งชาติที่นอกเหนือบัญชี (ตามภาคผนวกหลักเกณฑ์ที่ ๑.๑ และ ๑.๒) ให้ใช้แนวเขตตามพื้นที่ป่านั้นๆ ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตที่โตกว่าระหว่างป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีกับป่าสงวนแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ที่ ๒ : ป่าสงวนแห่งชาติทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

แนวเขตอุทยานแห่งชาติ หรือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งมีเจตนาใช้แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเส้นแนวเขตในแผนที่ที่มีความใกล้เคียงสอดคล้องกัน ให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นหลัก

สำหรับแนวเขตที่มีได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

คำอธิบาย อุทยานแห่งชาติ กำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ ตามขอบเขตในแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกามีทั้งหมด ๑๒๗ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กำหนดเป็นเขตเขตรักษาพันธุ์ตามขอบเขตในแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๐๓ หรือพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี มีทั้งหมด ๕๘ แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

-มีอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย กำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ ตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๔ โดยมีเจตนากำหนดสอดคล้องกับป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยสุเทพ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เป็นหลัก **ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย**

-มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว กำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามแผนที่แนบท้ายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๐ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๕ โดยมีเจตนากำหนดสอดคล้องกับป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาสอยดาว ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๗ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ให้ใช้แนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว เป็นหลัก **ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว**

กรณีอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วทับซ้อนกับป่าสงวนแห่งชาติ ให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือขอบเขตที่โตกว่าระหว่างอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ากับป่าสงวนแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ที่ ๓: ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน ทับซ้อนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

คำอธิบาย ป่าคุ้มครอง กำหนดเป็นป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ.๒๔๘๑ ป่าคุ้มครองจะกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๖ ของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน เช่น พื้นที่อนุญาตให้ส่วนราชการหรือเอกชนใช้ประโยชน์ พื้นที่สวนป่า ป่าชุมชน เป็นต้น เขตห้ามล่าสัตว์ป่า กำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวง รัฐมนตรีเป็นผู้ประกาศ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๐๓ หรือพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี มีทั้งหมด ๖๗ แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การทับซ้อนของป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจนกับเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ ขอบเขตที่โตกว่าระหว่างป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจนกับเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

หลักเกณฑ์ที่ ๔: ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับซ้อนกับป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี

ให้ใช้แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เป็นหลัก

กรณีแนวเขตป่าชายเลนอยู่นอกแนวเขตพื้นที่ป่าข้างต้น ให้ใช้แนวเขตป่าชายเลนฯ

คำอธิบาย ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ในพื้นที่จังหวัดติดชายทะเล จำนวน ๒๔ จังหวัด มีเนื้อที่ ๒.๕๗ ล้านไร่ กรณีป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีทับซ้อนกับป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เป็นหลัก กรณีแนวเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีอยู่นอกเขตพื้นที่ดังกล่าว ให้ใช้แนวเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือแนวเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี กรณีป่าชายเลนนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ข้างต้น

หลักเกณฑ์ที่ ๕ : ป่าสงวนแห่งชาติทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.)

คำอธิบาย พื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทั่วประเทศ จำนวน ๕๔.๑๘ ล้านไร่ จัดที่ดินให้เกษตรกรแล้วประมาณ ๒.๗ ล้านราย จำนวน ๓.๕ ล้านแปลง หรือจำนวน ๓๕.๓๘ ล้านไร่ กั้นคั่นกรมป่าไม้ (RF) ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการกั้นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคั่นกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นพื้นที่กั้นคั่นหลังประกาศพระราชกฤษฎีกา จำนวน ๒.๔๕ ล้านไร่ พิจารณาดังนี้

๕.๑ กรณีป่าสงวนแห่งชาติทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ใช้แนวเขตตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่มีแผนงานดำเนินการแล้วเป็นหลัก และอยู่ในเขตพื้นที่ที่กรมป่าไม้ส่งมอบให้ ส.ป.ก.

กรณีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินทั้งตำบล/อำเภอ ให้ใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดินตามแผนที่ที่กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ ส.ป.ก. รวมทั้งพื้นที่ที่ ส.ป.ก. กั้นคั่น (RF) ตามบันทึกข้อตกลงเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

คำอธิบาย กรณีป่าสงวนแห่งชาติทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ใช้แนวเขตตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ที่มีแผนงานดำเนินการแล้วเป็นหลัก โดยตรวจสอบกับแผนที่ที่กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ ส.ป.ก. ด้วย เว้นแต่พื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดินตามบันทึกข้อตกลงเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ ให้กั้นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคั่นกรมป่าไม้ได้แก่ พื้นที่ดังต่อไปนี้

๑. พื้นที่ที่มีสภาพป่า
๒. พื้นที่ที่มีสภาพหรือศักยภาพทำการเกษตรไม่คุ้มค่า
๓. พื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ และพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์ไว้ให้ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน
๔. พื้นที่ภูเขาสูงชัน หรือพื้นที่ที่มีความชันโดยเฉลี่ยตั้งแต่ ๓๕% ขึ้นไป และพื้นที่ต้นน้ำ ลำธาร
๕. พื้นที่ที่กรมป่าไม้มีภาระผูกพันตามกฎหมายเช่น สวนป่าของทางราชการ พื้นที่ที่อนุญาตให้ส่วนราชการหรือเอกชนเข้าทำประโยชน์แล้ว (ยกเว้นพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาต สทก. ที่ราษฎรแสดงความประสงค์เป็นหนังสือขอรับหนังสืออนุญาตของ ส.ป.ก. แทน)
๖. พื้นที่ป่าชายเลน
๗. พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ยังไม่มีราษฎรถือครองทำกิน

กรณีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินทั้งตำบล/อำเภอ ให้ใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดินตามแผนที่ที่กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ ส.ป.ก. เว้นแต่พื้นที่ที่ไม่สมควรจะนำไปปฏิรูปที่ดินตามบันทึกข้อตกลงฯ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

พื้นที่กั้นคั่นตามบันทึกข้อตกลงฯ (RF) = Reforest

๕.๒ กรณีพื้นที่ที่ ส.ป.ก.ได้รับมอบจากการจำแนกประเภทที่ดินออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่มีรูปแผนที่แสดงแนวเขตที่ชัดเจนแล้วให้ใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก

กรณีพื้นที่ที่ ส.ป.ก.ได้รับมอบจากการจำแนกประเภทที่ดินออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินทั้งตำบล/อำเภอ ให้ใช้แนวเขตตามแผนที่จำแนกประเภทที่ดินที่ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เป็นหลัก พร้อมระบุรายละเอียดเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้ชัดเจน

คำอธิบาย พื้นที่ ส.ป.ก. ที่รับมอบจากการจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่มีรูปแผนที่แสดงแนวเขตที่ชัดเจนแล้ว ให้ใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตปฏิรูปที่ดินตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา

กรณี ส.ป.ก. ได้รับมอบจากการจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินทั้งตำบล/อำเภอ ให้ใช้แนวเขตตามแผนที่จำแนกประเภทที่ดินที่ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เป็นหลัก พร้อมระบุรายละเอียดเกี่ยวกับมติรัฐมนตรีให้ชัดเจน

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตตามแผนที่จำแนกประเภทที่ดินที่ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก.

๕.๓ กรณีขอบเขตพื้นที่กันคั่นกรมป่าไม้ตามแผนที่ตรวจสอบสภาพป่า (RF) ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้ และ ส.ป.ก. คลาดเคลื่อน พิจารณา ดังนี้

๕.๓.๑ กรณีตำแหน่งพื้นที่กันคั่นกรมป่าไม้ตามแผนที่ตรวจสอบสภาพป่า (RF) คลาดเคลื่อนไม่ตรงกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ หากพื้นที่ยังมีสภาพเป็นป่าให้ปรับเส้นแนวเขตตามข้อเท็จจริง

๕.๓.๒ กรณีตำแหน่งพื้นที่กันคั่นกรมป่าไม้ตามแผนที่ตรวจสอบสภาพป่า (RF) ในบันทึกข้อตกลงซึ่งปัจจุบันสภาพป่าได้หมดไป ให้ยึดเส้นแนวเขตตามตำแหน่ง RF เดิม

คำอธิบาย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ นโยบายของรัฐบาลในขณะนั้นต้องการเร่งรัดจัดที่ดินทำกินให้ประชาชนในรูปแบบการปฏิรูปที่ดิน ให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ต่อมาได้มีบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ เพื่อกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่สมควรจะนำไปปฏิรูปที่ดินกลับคืนกรมป่าไม้

อธิบายหลักเกณฑ์ ๕.๓.๑ กรณีตำแหน่งพื้นที่กันคั้นกรมป่าไม้ตามแผนที่ตรวจสอบสภาพป่า (RF) คลาดเคลื่อนไม่ตรงกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ หากพื้นที่ยังมีสภาพเป็นป่าให้ปรับแนวเขตตามข้อเท็จจริง

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตสภาพป่าตามข้อเท็จจริงในรูปถ่ายทางอากาศ

อธิบายหลักเกณฑ์ ๕.๓.๒ กรณีตำแหน่งพื้นที่กันคั้นกรมป่าไม้ตามแผนที่ตรวจสอบสภาพป่า (RF) ในบันทึกข้อตกลงซึ่งปัจจุบันสภาพป่าได้หมดไป ให้ยึดเส้นแนวเขตตามตำแหน่ง (RF) เดิม

ดังนั้น แนวเขตที่ดินของรัฐ (ONE MAP) คือ แนวเขตตามแผนที่ตรวจสอบสภาพป่า (RF) เดิม แต่ทั้งนี้ต้องตรวจสอบกับรูปถ่ายทางอากาศด้วย หากปรากฏว่าสภาพป่าไม่ตรงกับข้อเท็จจริงให้ปรับเป็นหลักเกณฑ์ที่ ๕.๓.๑

หลักเกณฑ์ที่ ๖ : อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดิน พิจารณาดังนี้

๖.๑ กรณีกรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ก่อนการกำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก เว้นแต่เป็นพื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดิน ตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เป็นหลัก

คำอธิบาย กรณีกรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินก่อนการกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก และอยู่ในเขตพื้นที่ที่กรมป่าไม้ส่งมอบให้ ส.ป.ก.

เว้นแต่เป็นพื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เป็นหลัก ซึ่งพื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดินมี ๗ ข้อดังกล่าวข้างต้น

๖.๒ กรณีกรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินหลังการกำหนดให้เป็นแนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดังกล่าว เป็นหลัก

หลักเกณฑ์ที่ ๗ : ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับซ้อนกับนิคมสร้างตนเอง หรือนิคมสหกรณ์

คำอธิบาย นิคมสร้างตนเอง กำหนดจัดตั้งนิคมสร้างตนเองตามขอบเขตในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มีจำนวน ๔๔ นิคม มีพื้นที่ที่ได้รับมอบแต่ ยังไม่ได้ดำเนินการจำนวน ๓ แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ(กรมประชาสงเคราะห์เดิม)

นิคมสหกรณ์ กำหนดจัดตั้งนิคมสหกรณ์ตามขอบเขตในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มีจำนวน ๓๖ นิคม มีพื้นที่ที่ได้รับมอบแต่ ยังไม่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาจำนวน ๑๓ แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์

พิจารณาดังนี้

๗.๑ กรณีนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่มีแนวเขตตามกฎหมายบังคับก่อนการกำหนดแนวเขตป่าไม้ข้างต้น **ให้ใช้เขตนิคมสร้างตนเอง หรือเขตนิคมสหกรณ์ที่ไม่มีสภาพป่าเป็นหลัก** โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับแผนที่ที่มีสภาพป่าให้ชัดเจน

คำอธิบาย กรณีนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ที่มีแนวเขตกฎหมายบังคับก่อนการกำหนดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์เป็นหลัก เว้นแต่บริเวณที่มีสภาพป่าตามผลการอ่านแปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียม พ.ศ. ๒๕๕๗- ๒๕๕๘ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกอบข้อเท็จจริงในสภาพภูมิประเทศ

๗.๒ กรณีนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่มีแนวเขตตามกฎหมายบังคับภายหลังการกำหนดแนวเขตป่าไม้ข้างต้น **ให้ใช้แนวเขตป่าไม้ข้างต้นเป็นหลัก**

คำอธิบาย กรณีนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ที่มีแนวเขตตามกฎหมายบังคับภายหลังการกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ใช้แนวเขตป่าไม้ข้างต้นเป็นหลัก ซึ่งเป็นไปตามหลักการกำหนดพื้นที่ตามลำดับก่อน-หลัง

หลักเกณฑ์ที่ ๘ : นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ทับซ้อน เขตปฏิรูปที่ดิน และนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ที่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดพื้นที่พิจารณาดังนี้

๘.๑ กรณีแนวเขตนิคมสร้างตนเอง และ นิคมสหกรณ์ทับซ้อนแนวเขตปฏิรูปที่ดินให้ยึด แนวเขตที่ประกาศเป็นกฎหมายก่อนเป็นหลัก

๘.๒ นิคมสร้างตนเอง หรือ นิคมสหกรณ์ ที่ยังไม่มีกำหนดตามกฎหมายให้ใช้แนวเขตตามแผนที่จำแนกประเภทที่ดินที่มีการส่งมอบให้จัดตั้งนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ เป็นหลัก พร้อมระบุรายละเอียดตามมติคณะรัฐมนตรีให้ชัดเจนด้วย

หลักเกณฑ์ที่ ๔ : ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับซ้อนกับที่ราชพัสดุ พิจารณาดังนี้

คำอธิบาย พรบ.ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๔ ที่ราชพัสดุ คือ อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

๑. ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน โดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

๒. อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์การปกครองท้องถิ่น ไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมใดได้มาโดยการเวนคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่น ให้กระทรวงการคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ยกเว้นที่ดินที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมาย ว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ราชพัสดุมีทั้งหมดประมาณ ๑๒.๕ ล้านไร่ มีหลักฐานตามประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๖๑,๒๔๙ ฉบับ เนื้อที่ประมาณ ๓.๘ ล้านไร่ เช่น โฉนดที่ดิน โฉนดตราจอง หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ใบจอง ส.ค.๑ น.ส.ล. เป็นต้น (ข้อมูลจากระบบทะเบียนที่ราชพัสดุทั่วประเทศแยกตามหนังสือสำคัญ ณ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๔.๑ กรณีแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ข้างต้นทับซ้อนในลักษณะคาบเกี่ยวหรือมีเจตนาให้เป็นแนวเขตเดียวกัน **ให้ใช้แนวเขตที่ราชพัสดุที่มีการออกหนังสือสำคัญตามประมวลกฎหมายที่ดินไว้แล้วเป็นหลัก**

กรณีนอกเหนือจากนี้ ให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

คำอธิบาย กรณีป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับซ้อนกับที่ราชพัสดุที่มีการออกหนังสือสำคัญตามประมวลกฎหมายที่ดินในลักษณะคาบเกี่ยวหรือมีเจตนาให้เป็นแนวเดียวกัน ให้ใช้แนวเขตที่ราชพัสดุเป็นหลัก กรณีนอกเหนือจากนี้ ให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

๙.๒ กรณีแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ข้างต้นทับซ้อนกับที่ราชพัสดุที่ยังไม่มีการออกหนังสือสำคัญตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้แนวเขตพื้นที่ตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

คำอธิบาย กรณีป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับซ้อนกับที่ราชพัสดุที่ยังไม่มีการออกหนังสือสำคัญตามประมวลกฎหมายที่ดิน เช่น ที่สงวนหวงห้ามใช้ในราชการทหาร ที่สงวนหวงห้ามใช้ในราชการกรมป่าไม้ เป็นต้น ให้ใช้แนวเขตพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน

หลักเกณฑ์ที่ ๑๐ : ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคุ้มครอง และพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีแนวเขตชัดเจน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับซ้อนกับที่สาธารณประโยชน์ที่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ไว้แล้ว พิจารณา ดังนี้

กรณีแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ข้างต้นทับซ้อนในลักษณะคาบเกี่ยวหรือมีเจตนาให้เป็นแนวเขตเดียวกันกับแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ที่มีการออก น.ส.ล. ไว้แล้ว ให้ใช้แนวเขต น.ส.ล. ที่โตกว่าเป็นหลัก พื้นที่ทับซ้อนส่วนอื่นให้ใช้แนวเขตตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน

คำอธิบาย ที่สาธารณประโยชน์ คือ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หวงห้ามตามมาตรา ๑๑๗ และ ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ เช่น พุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณะ หนองสาธารณะ บึงสาธารณะ เป็นต้น ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันสามารถนำมาออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ได้ตามมาตรา ๘ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

หลักเกณฑ์ที่ ๑๑ : แนวเขตที่ดินของรัฐที่มีการกำหนดโดยใช้แนวธรรมชาติหรือแนวเขตตามสิ่งก่อสร้าง ให้ใช้แนวธรรมชาติหรือสิ่งก่อสร้างที่ปรากฏลอยในแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ/ ภาพถ่ายดาวเทียมปีที่กำหนดแนวเขต

หากไม่มีแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ/ภาพถ่ายดาวเทียมปีที่กำหนดแนวเขต ให้ใช้แผนที่ภาพถ่ายครั้งแรกภายหลังจากการกำหนดแนวเขต

คำอธิบาย แนวเขตที่ดินของรัฐที่กำหนดไว้ในแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง แผนที่แนบท้าย พระราชกฤษฎีกา แผนที่แนบท้ายประกาศกระทรวง ที่มีเจตนากำหนดตามแนวธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ริมทะเล เป็นต้น หรือตามแนวสิ่งก่อสร้าง เช่น ถนน ทางรถไฟ เป็นต้น ให้ใช้แนวธรรมชาติหรือสิ่งก่อสร้างที่ปรากฏลอยในแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศหรือภาพถ่ายดาวเทียมในปีที่ประกาศหรือปีที่ใกล้เคียงกับการกำหนดแนวเขต เนื่องจากเป็นข้อมูลตามสภาพข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์ที่ ๑๒: กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถหาข้อยุติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ ให้สรุปเรื่องราวพร้อมรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เสนอคณะกรรมการและคณะกรรมการพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติตามลำดับ ดังนี้

- คณะอนุกรรมการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ระดับภาค
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map)
- คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map)

คำอธิบาย กรณีหน่วยงานของรัฐไม่สามารถหาข้อยุติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ ให้คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ระดับจังหวัดสรุปเรื่องราวพร้อมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเสนอคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ระดับภาค ๑-๔ พิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อใด หากยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้ส่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) พิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อใด หากยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้ส่งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) พิจารณา

กรณีพิจารณาแล้วไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คณะกรรมการจะกำหนดหลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการเพิ่มเติมในภายหลัง

ในการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พร้อมระบุไว้ในรายงานว่าใช้หลักเกณฑ์ข้อใด ห้ามมิให้ใช้ดุลยพินิจในการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ

หลักเกณฑ์ที่ ๑๓ :

๑๓.๑ ให้คณะกรรมการระดับจังหวัดรวบรวมข้อมูลระวางแผนที่ของกรมที่ดินที่มีการรับรอง แนวเขต ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไม้ถาวร ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับใช้ในการดำเนินการภายหลัง

๑๓.๒ ให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ป่าไม้และเขตปฏิรูปที่ดินระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่ได้ข้อยุติจากคณะทำงานฯ ส่งให้คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

คำอธิบาย

๑๓.๑ เนื่องจากระวางแผนที่ของกรมที่ดินได้มีการขีดเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินและกรมป่าไม้วาดด้วยการตรวจพิสูจน์ เพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ ปัจจุบันใช้บันทึกข้อตกลงฯ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยกรมพัฒนาที่ดิน ตรวจสอบและรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ที่กรมที่ดินได้มีการขีดเขต ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๑ และในการดำเนินการครั้งนี้ให้คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ระดับจังหวัด รวบรวมข้อมูลระวางแผนที่ดังกล่าวเพื่อเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น ไว้ใช้ในการดำเนินการในภายหลัง

คำอธิบาย

๑๓.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทำข้อตกลงในการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ป่าไม้และเขตปฏิรูปที่ดิน โดยตั้งคณะทำงานระดับกระทรวงและระดับจังหวัดตรวจสอบพื้นที่ตามกฎหมายและข้อเท็จจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ และได้ข้อยุติด้านแนวเขตและพื้นที่คงสภาพป่าแล้ว พร้อมส่งคืนพื้นที่คงสภาพป่าให้กรมป่าไม้แล้วบางส่วน ให้ ส.ป.ก. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากคณะทำงานดังกล่าว มอบให้คณะกรรมการการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ประกอบการพิจารณา

๕.๔ ขั้นตอนการแก้ไขปัญหในการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ได้กำหนดขั้นตอนให้คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ดังนี้

